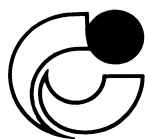

**LENTOPALLON
VIRALLISEN
OTTELUPÖYTÄKIRJAN
TÄYTTÖOHJEET**

**SLeL
ETJ
AK-ryhmä**

20.02.2002

HYVÄ LUKIJA

Tämän ottelupöytäkirjan täyttöohjeen tarkoitus on toimia oppaana, jotta kaikki tuomarit ja kirjurit osaavat täyttää lentopallon ottelupöytäkirjan kansainvälisten ohjeiden ja Suomessa annettujen lisäohjeiden sekä -määräysten mukaisesti oikealla yhtenäisellä tavalla kaikkialla Suomessa.

Tämä pöytäkirjan täyttöohje on suomennettu kansainvälisen virallisen ottelupöytäkirjan täyttöohjeita noudattaen.

Ohjeisiin on tehty muutoksia, lisäyksiä ja tarkennuksia maassamme käytettävän suomenkielisen pöytäkirjan ulkoasusta sekä voimassa olevista sarjamääräyksistä, ohjeista ja yhteisesti sovituista käytännöistä johtuen.

Kuvia on lisätty mukaan, sillä ne auttavat havainnollisesti omaksumaan oikeanlaisen pöytäkirjan täyttötavan. Kuviin on merkitty punaisella esimerkinomaisesti ne asiat, jotka kirjurin tulee kirjoittaa pöytäkirjaan poislukien allekirjoitukset.

Tämän ohjeen ovat toimittaneet Markku Ylisiurua ja Petri Pöllänen. Kaikki asiat, tekstit ja kuvat on tarkastanut ja hyväksynyt lentopalloerotuomareiden pääkouluttaja, kansainvälinen tuomari Jarmo Salonen.

SISÄLLYSLUETTELO:

I	ENNEN OTTELUA.....	3
	A. Pöytäkirjan yläosa	3
	B. "JOUKKUEET"-osa	3
	C. "HYVÄKSYNNÄT"-osa.....	4
II	ARVONNAN JÄLKEEN.....	4
III	OTTELUN AIKANA	7
	3.4. Esimerkki pisteiden merkitsemisestä ja aloituksen tarkistamisesta erässä	8
	3.5. Ratkaiseva 5. erä	9
	3.6. Pelaajavaihdot	10
	3.7. Aikalisät.....	11
	3.8. Rikkeiden (rangaistusten / viivytysten) merkitseminen.....	11
IV	OTTELUN JÄLKEEN.....	12
V	LOPPUKOMMENTIT	13

I ENNEN OTTELUA

Kirjuri tarkistaa, että pelattavaa ottelua koskevat osat on täytetty oikein. Jos näin ei ole, hän täyttää ne seuraavasti (Kuva 1):

A. Pöytäkirjan yläosassa:

- 1.1. JOUKKUEET: kirjoittaa joukkueiden koko nimet otteluohjelman mukaisesti kotijoukkue vasemmalle, vierasjoukkue oikealle ja jättää ruudut "A tai B" tyhjiksi (Ne täytetään arvonnin jälkeen, katso kohtaa 2.3)
- 1.2. Pelipaikkakunta: pelipaikkakunta, esim. Kempele (EI kylä / kaupunginosa)
- 1.3. Pelipaikka: esim. Kempelehalli
- 1.4. Päivämäärä: ottelun päivämäärä
- 1.5. Aika: kellonaika otteluohjelman mukaisesti
- 1.6. Sarja: SM-Liiga, 1, 2 jne. A-nuoret jne.
- 1.7. Lohko: 1, 2 jne.
- 1.8. Sarja- / karsintaottelu / semifinaali: merkitsee rastin (x) ao. ruutuun
- 1.9. Naisten (tytöt), miesten (pojat) ottelu: merkitsee rastin (x) ao. ruutuun

	Naiset ☐	Sarjaottelu ☒	Jatkosarja ☐	Semifinaali ☐	Sarja: 1	Lohko: 1	LENTOPALLON OTTELUPÖYTÄKIRJA			
	Miehet ☒	Karsintaottelu ☐	Suomen Cup ☐	Finaali ☐						
JOUKKUEET							Pelipaikkakunta:	Pelipaikka:	Päivämäärä:	Aika
A T B Kempeleen Pyrintö / Mutalan Riento							A T B Kempele	Kempelehalli	21 / 10 01	15 : 00

Kuva 1. Pöytäkirjan yläosa.

B. Pöytäkirjan oikeassa alareunassa olevaan "JOUKKUEET"-osaan (Kuva 2):

- 1.10. Kirjuri kirjoittaa joukkueiden nimilyhenteet otteluohjelman mukaisesti, kotijoukkue vasemmalle ja jättää tässä vaiheessa ruudut "A tai B" tyhjiksi.
- 1.11. "N^o ja Pelaajat"-sarakkeisiin kirjuri kirjoittaa molempien joukkueiden pelaajien numerot sekä koko etunimen ja sukunimen.
- 1.12. ympyröi molempien joukkueiden kapteenien numerot.
- 1.13. kirjoittaa mahdollisen Liberopelaajan numeron ja nimen vain sille varatulle omalle, "LIBERO ("L")" riville.
- 1.14. "JOUKKUEEN JOHTO"-osaan hän kirjoittaa:
 PV = päävalmentajan nimen
 AV = apuvalmentajan nimen
 H = huoltajan nimen
 J = joukkueen jäsenen nimen
- 1.15. "ALLEKIRJOITUKSET"-osaan tulee kapteenien allekirjoitus arvonnin ja 1.11, 1.12 ja 1.13 varmistamisen jälkeen.
- 1.16. tulee joukkueiden valmentajien allekirjoitukset, 1.11, 1.12, 1.13, 1.14 varmistamisen jälkeen.

A T B	KemPy	JOUKKUEET	Riento	A T B
N ^o	Pelaajat	N ^o	Pelaajat	
1	Marko Illikainen	3	Leo Riikonen	
2	Olli Sipola	4	Aki Siren	
4	Juho Malinen	5	Ari Nuora	
(5)	Sami Kurttila	6	Antti Pesonen	
6	Mikko Vahe	7	Jouni Timonen	
8	Janne Mäkäräinen	9	Jyri Virtanen	
9	Mika Suihkonen	10	Toni Lankinen	
10	Miika Tossavainen	(11)	Mikko Lasaroff	
11	Teppo Heikkilä	12	Jyrki Furu	
12	Mikko Heikkilä	14	Juha Timonen	
LIBERO ("L")				
3	Juho Rajala	13	Tuomas Korhonen	
JOUKKUEEN JOHTO				
Esa Mäkinen		PV	Mika Parviainen	
Pentti Lappalainen		AV		
		H	Matti Vänskä	
Tuomo Niemi		J		
ALLEKIRJOITUKSET				
Joukkueen kapteeni:		Joukkueen kapteeni:		
Valmentaja:		Valmentaja:		

Kuva 2. "JOUKKUEET"-osa.

C. Pöytäkirjan alaosassa, keskellä "HYVÄKSYNNÄT"-osaan kirjoitetaan (Kuva 3):

- 1.17. Kohtaan "1" päätuomarin nimi, kortin numero, esim. I/385
- I ja II lk:n tuomareilla, luokan lisäksi numero, jonka SLeL on antanut tuomareille
 - III ja IV lk:n tuomareilla pelkkä kortin luokka.
- 1.18. kohtaan "2" verkkotuomarin nimi, kortin numero
- kuten edellä.
- 1.19. kirjurin nimi.
- 1.20. ottelutarkkailijan nimi.
- 1.21. rajatuomareiden nimet
- jos käytetään kahta rajatuomaria, heidän nimensä kirjoitetaan kohtiin "1" ja "2"
 - kohtaan "1" kirjoitetaan kirjurista vasemmalla ja kohtaan "2" kirjurista oikealla toimivan rajatuomarin nimi.

HYVÄKSYNNÄT			
Tuomarit	Nimi	Kortin n:o	Allekirjoitus
1	Petri Pöllänen	I/385	
2	Hannu Saarela	I/283	
Kirjuri	Juha Kauppila		
Ottelutarkk.	Ari Pietilä		
	1 Rajatuomarit	2	Jaakko Ristaniemi
	3	4	
	A	Kapteenit	B

Kuva 3. "HYVÄKSYNNÄT"-osa.

Kaikkien em. henkilöiden nimet kirjoitetaan kokonaan (etunimi ja sukunimi).

- 1.22. Verkkotuomari tarkastaa pelaajaluetteloinnin sarjamääräysten mukaisesti. Jos luetteloinnissa on huomauttamista, verkkotuomari (tai kirjuri vt:n ohjeiden mukaisesti) kirjaa tiedot "Huomautukset"-kohtaan. Tarkistuksen jälkeen verkkotuomari (tai kirjuri vt:n luvalla) merkitsee rastin (x) "Luetteloinnin tarkistus"-kohtaan (Kuva 4).

Luetteloinnin tarkistus:	☒	Yleisö määrä:
Huomautukset:		
KemPy, nro 12, Mikko Heikkilä ei ole saanut pelaajakorttia.		

Kuva 4. Luetteloinnin tarkistus.

II ARVONNAN JÄLKEEN

mutta ennen ottelun aloittamista kirjurin tulee saada seuraavat tiedot:

- 2.1. Päätuomarilta:
- a. Joukkueiden kenttäpuolet pelin alkaessa kirjurista katsoen ja
 - b. joukkue, joka suorittaa ensimmäisen aloituksen.
- 2.2. Verkkotuomarilta joukkueiden 1. erän päävalmentajan kuittaama aloitusjärjestyslipuke pelaajanumeroineen, johon on merkitty myös joukkueen mahdollisen Liberon numero (Kuva 5).

ERÄ		1
	Aloitusjärjestyslipuke	LIBERO No
JOUKKUE	Riento	13
IV	III	II
11	12	10
V	VI	I
9	6	5
Valmentajan allekirjoitus		
<i>Mikko Heikkilä</i>		

ERÄ		1
	Aloitusjärjestyslipuke	LIBERO No
JOUKKUE	KemPy	3
IV	III	II
9	5	1
V	VI	I
10	12	4
Valmentajan allekirjoitus		
<i>Mika</i>		

Kuva 5. Aloitusjärjestyslipukkeet.

- 2.3 Saamansa tiedon perusteella kirjuri toimii seuraavasti:
- a. Vasempaan yläruudukkoon, jonka otsikkona on "ERÄ 1", hän merkitsee "Joukkue"-riville "A" ja "B" joukkueiden nimilyhenteet siten, että ne vastaavat joukkueiden kenttäpuolia erän alkaessa ("A" on aina kirjurin vasemmalla ja "B" oikealla puolella) ja merkitsee rastin (x) suorakulmioon A aloittavan joukkueen kohdalle sekä rastin (x) suorakulmioon V ensimmäisenä vastaanottavan joukkueen kohdalle (Kuva 6).

Alkoi :		Joukkue <u>Riento</u> A ☒						PISTEET		Joukkue <u>KemPy</u> B ☒		Päätyi :		PISTEET			
I	II	III	IV	V	VI			I	II	III	IV	V	VI				
						1	13	25	37					1	13	25	37
						2	14	26	38					2	14	26	38
						3	15	27	39					3	15	27	39
						4	16	28	40					4	16	28	40
						5	17	29	41					5	17	29	41

Kuva 6. Ensimmäisen erän yläosa, vaihe 1.

Sen jälkeen kirjuri merkitsee joukkueiden tyhjiin ruutuihin (katso 1.10) pöytäkirjan yläosassa vastaavasti kirjaimet "A" ja "B" (Kuva 7).

	Naiset ☐	Sarjaottelu ☒	Jatkosarja ☐	Semifinaali ☐	Sarja: <u>1</u>	Lohko: <u>1</u>	LENTOPALLON OTTELUPÖYTÄKIRJA				
	Miehet ☒	Karsintaottelu ☐	Suomen Cup ☐	Finaali ☐			Pelipaikkakunta: <u>Kempele</u>	Pelipaikka: <u>Kempelehalli</u>	Päivämäärä: <u>21 / 10 / 01</u>	Aika: <u>15 : 00</u>	
JOUKKUEET <u>B</u> ^A / _{TAI} ^B <u>Kempeleen Pyrintö</u> / <u>Mutalan Riento</u> ^A / _{TAI} ^B <u>A</u>											

Kuva 7. Pöytäkirjan yläosan toinen kuva.

Samalla tavalla kirjuri täyttää joukkueiden tyhjät ruudut oikeassa alareunassa olevalle "JOUKKUEET"-osaan (katso 1.10) (Kuva 8).

<u>B</u> ^A / _{TAI} ^B <u>KemPy</u>	JOUKKUEET	<u>Riento</u> ^A / _{TAI} ^B <u>A</u>	
N°	Pelaajat	N°	Pelaajat

Kuva 8. "JOUKKUEET"-osan yläosa.

Keskellä alhaalla "Tulokset"-osaan hän kirjoittaa vastaavasti ylös vasemmalle "Joukkue ... A"-kohtaan ao. joukkueen lyhenteen ja "B ... Joukkue"-kohtaan ao. joukkueen lyhenteen (Kuva 9).

Tulokset	
Joukkue <u>Riento</u> A	B <u>KemPy</u> Joukkue

Kuva 9. "Tulokset"-osan yläosa.

- b. Sen jälkeen oikealla olevaan 2. Erän ruudukkoon kirjuri kirjoittaa oikealle puolelle joukkueen "A" nimen ja vasemmalle puolelle joukkueen "B" nimen. Hän merkitsee rastilla (x) suorakulmion sisältämän A:n tai V:n vastaavien joukkueiden kohdalta osoittaakseen tämän erän kohdalla, että aloittava joukkue on joukkue, joka otti vastaan 1. syötön edellisessä erässä ja päinvastoin.
- c. 1. erän ruudukon alapuolella on 3. erän ruudukko. Siihen kirjuri merkitsee joukkueiden nimet ja merkitsee rastilla (x) suorakulmion sisältämän A:n tai V:n 1. erän mukaisesti.
- d. Ottelun aikana, tarvittaessa pelattavaa neljättä erää varten on oikealla, 2. erän ruudukon alapuolella 4. erän ruudukko, johon kirjuri merkitsee joukkueiden nimilyhennykset ja rastilla (x) suorakulmion sisältämän A:n tai V:n samalla tavalla kuin 2. erän kohdalla.

- 2.4. Saatuaan verkkotuomarilta, ennen kutakin erää, joukkueiden aloitusjärjestyslipukkeet kirjuri
- merkitsee aloitusjärjestyslipukkeen aloituskuusikon tiedot riville "Aloituskokoonpanot" roolalaisten numeroiden I-VI alle.
 - tarkistaa, että ao. numeroidut pelaajat ovat "JOUKKUEET / Pelaajat"-osassa.
 - esim. Joukkue A:n aloitusjärjestys 5, 10, 12, 11, 9, 6 ja Joukkue B:n 4, 1, 5, 9, 10, 12 (Kuva 10).

Aloitusjärjestys	E	Alkoi :	Joukkue Riento A ☒						PISTEET						Joukkue KemPy B ☒						Päätyi :						PISTEET					
		I	II	III	IV	V	VI	1	13	25	37	I	II	III	IV	V	VI	1	13	25	37											
Aloituskokoonpanot	R	5	10	12	11	9	6	2	14	26	38	4	1	5	9	10	12	2	14	26	38											
								3	15	27	39							3	15	27	39											
								4	16	28	40							4	16	28	40											
								5	17	29	41							5	17	29	41											

Kuva 10. Ensimmäisen erän yläosa, vaihe 2.

III OTTELUN AIKANA

Ottelun aikana kirjuri toimii seuraavasti:

- 3.1. Merkitsee pelin todellisen alkamisajan "Alkoi"-riville, joka on "ERÄ 1"-ruudukon yläosassa.
- 3.2. Tarkastaa aloitusjärjestyksen. Tätä "Aloituskokoonpano"-riville merkittyä järjestystä pelaajien / joukkueen on noudatettava.
- 3.3. Merkitsee jokaisen pelaajan aloitukset ja tarkistaa jokaisen aloituksen tuloksen seuraten numeroin 1-8 merkittyjen syöttökierrosta osoittavien ruutujen järjestystä sarakkeessa, johon on merkitty aloittajan numero. Tämä vastaa neljää (4) riviä otsikon "Aloituskierros" oikealla puolella kyseisessä eräruudukossa.
 - a. 1. aloitus osoitetaan (ilmaistaan) "pukilla" (✓) merkityn ruudun numero aloittavan pelaajan sarakkeessa. Kun joukkue menettää aloituksen, hän merkitsee ruutuun aloittavan joukkueen saamat kokonaispisteet pelin sillä hetkellä.
 - b. Kirjuri siirtyy sen jälkeen toisen joukkueen kohtaan, 1. erää koskevassa ruudukossa ja merkitsee rastin (x) tämän joukkueen aloitusruudukon sarakkeessa I numerolla 1 merkittyyn ruutuun. Joukkueen tulee sitten suorittaa kiertovaihto ja pelaaja, jonka numero on merkitty sarakkeeseen II, aloittaa. Numero, ruudukossa II ja ruudussa 1, tulee merkitä "pukilla" (✓).
 - c. Joukkueen sarakkeiden I-VI oikealla puolella on "PISTEET"-sarake, jossa on numerot 1-48. Tähän sarakkeeseen merkitään ylhäältä alas asianomaisen joukkueen pisteet merkittävällä vinoviivalla (/) niiden numeroiden päälle, jotka joukkue saa kyseisessä erässä. Kun joukkue menettää aloituksen, viimeinen numero, mikä on vinoviivattu "PISTEET"-sarakkeessa (joukkueen sen hetkinen pistemäärä), merkitään siihen ruutuun, joka on viimeksi "pukitettu" ja vastaa sitä pelaajaa, joka aloitti (jolla oli aloitus) (Kuva 11).

Joukkueiden kokoonpanot		Aloituskokoonpanot		Vaihtopelaaja		Pistetilanne		ERÄ 1		Alkoi 15:00		Joukkue Riento A						PISTEET		Joukkue KemPy B		Päättyi :						PISTEET													
		I	II	III	IV	V	VI			I	II	III	IV	V	VI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12														
1.	5.	2	✓	5	1	5	1	5	1	5	1	5	1	5	1	5	1	5	1	5	1	5	1	5	1	5	1	5	1	5	1	5	1	5	1	5	1	5	1	5	
2.	6.	2	6	2	6	2	6	2	6	2	6	2	6	2	6	2	6	2	6	2	6	2	6	2	6	2	6	2	6	2	6	2	6	2	6	2	6	2	6	2	6
3.	7.	3	7	3	7	3	7	3	7	3	7	3	7	3	7	3	7	3	7	3	7	3	7	3	7	3	7	3	7	3	7	3	7	3	7	3	7	3	7	3	7
4.	8.	4	8	4	8	4	8	4	8	4	8	4	8	4	8	4	8	4	8	4	8	4	8	4	8	4	8	4	8	4	8	4	8	4	8	4	8	4	8	4	8

Kuva 11. Ensimmäisen erän alkuosan täyttö.

- d. Kun joukkueen Liberon menee ensimmäistä kertaa ottelussa kentälle, kirjuri ympyröi (O) Liberon numeron "JOUKKUEET"-osan "LIBERO"-rivillä (Kuva 12).

LIBERO ("L")			
(3)	Juho Rajala	(3)	Tuomas Korhonen
JOUKKUEEN JOHTO			
Esa Mäkinen	PV	Mika Parviainen	AV
Pentti Lappalainen	H	Matti Vänskä	J
Tuomo Niemi			
ALLEKIRJOITUKSET			
Joukkueen kapteeni:		Joukkueen kapteeni:	
Valmentaja:		Valmentaja:	

Kuva 12. Liberon numeron ympyröinti.

- 3.4. **Esimerkki pisteiden merkitsemisestä ja aloituksen tarkastamisesta erässä** (Kuva 13)
Ottelun voittaa paras viidestä erästä. Erät (1-4) pelataan juoksevin pistein 25 pisteeseen kahden pisteen erolla. Ratkaiseva 5. erä pelataan 15 pisteeseen kahden pisteen erolla.
- a. A-joukkue voittaa arvonnalla ja valitsee aloituksen. Pelaaja nro 5, joka oli merkitty paikalle I, aloittaa ensin. Joukkue A voittaa pallon ja pisteen. Kirjuri vinoviivaa (/) 1. pisteen "PISTEET"-sarakkeessa. Seuraavankin pallon voittaa A, kirjuri vinoviivaa (/) sarakkeesta toisen (2.) pisteen. Seuraavan pallorallin jälkeen B voittaa aloituksen. Kirjuri kirjoittaa pistemäärän 2 aloituskierronruudukkoon I ruutuun "1" A-joukkueen pelaajan nro 5 kohdalle. Tästä tiedämme A-joukkueen voittaneen 2 pistettä, kun pelaajalla nro 5 oli aloitusvuoro.
- b. Sitten kirjuri hyväksyy B-joukkuetta vastaavan kohdan. Voitettua pallorallin jälkeen vinoviivataan (/) B-joukkueelle "PISTEET"-sarakeeseen yksi piste. Seuraavaksi kirjuri kumoo X-merkinnällä ruudukon I ruudun 1. Tämän jälkeen B-joukkueen tulee nyt vaihtaa 1. aloitukseen seuraava pelaaja. Kirjuri merkitsee "pukilla" (✓) pelaaja nro 1:n sarakeen II vastaavan ruudun. Tämä tarkoittaa, että joukkue B:n pelaaja nro 1 aloittaa ensiksi. Mikäli kirjuri huomaa, että aloittamassa on eri pelaaja kuin pöytäkirjan mukaan pitäisi olla, kirjuri ilmoittaa verkkotuomarille vasta aloituksen tapahduttua, että "väärä aloittaja". Joukkue B häviää seuraavan pallorallin ja siten aloituksen. Kirjuri kirjoittaa numero yhden (1) aloituksen suorittaneen B-joukkueen (jolla oli aloitus) pelaajan nro 1 ruutuun. Tämä on se merkintä, joka B-joukkueelle on kirjattu yhdeksi pisteeksi, kun B-joukkueen pelaaja nro 1 lopetti 1. aloitusvuoronsa.
- c. Kirjuri siirtyy A-joukkueen kohtaan ja vinoviivaa seuraavan pisteen (3.) "PISTEET"-sarakeeseen. Sitten hän merkitsee "pukin" (✓) ruudukon II ruudussa numero 1 osoittaen sarakeeseen merkittyä pelaajaa nro 10, joka nyt aloittaa. Pelaaja nro 10 voittaa kolme pistettä, ennen kuin häviää aloituksen. Kirjuri kirjoittaa numero kuusi (6) A-joukkueen pelaajan nro 10 sarakeen II (vastaavaan) ruutuun 1 jne.
- d. Kirjuri jatkaa tällä tavalla, kunnes erä päättyy A-joukkueelle pistetilanteessa 25:19. Tällä hetkellä hän kirjaa kelloajan (15.23) "Päättyi"-riville.
- e. Jos tilanne on tasan (24-24), niin joukkue, joka ensin saavuttaa kahden pisteen eron, voittaa erän. Numerot, joita ei ole vinoviivattu molempien joukkueiden "PISTEET"-sarakeissa, mitätöidään "tiimalasilla" (⊗) ja viimeinen saavutettu piste on merkitty viimeksi aloittaneen pelaajan "Aloituskierron"-ruutuun ja pistemäärä ympyröidään. Jos vastaanotettava joukkue voittaa viimeisen pisteen, saavutettu pistemäärä merkitään seuraavan olettaman aloittajan "Aloituskierron"-ruutuun. "Pukkia" (✓) ei tässä tilanteessa merkitä. Pistemäärä ympyröidään normaalisti.
- f. Jos vastaanotettava joukkue ei saa yhtään pistettä erässä, joukkueen pistemäärä kirjoitetaan "keskelle saraketta" ja ympyröidään (O).

Joukkueiden kokoont Aloitusjärjestys	E						PISTEET	B						PISTEET												
	I	II	III	IV	V	VI		I	II	III	IV	V	VI													
Aloitusjärjestys	5	10	12	11	9	6		4	1	5	9	10	12													
Aloituskokoont	3																									
Vaihtopelaaja	21:15	:	:	:	:	:																				
Piste-tilanne	:	:	:	:	:	:																				
Aloitus- kierron	1. 5.	2	5	6	5	8	5	9	5	11	5	12	5													
	2. 6.	15	6	16	6	17	6	21	6	23	6	24	6	"T"	9	6	10	6	11	6	15	6	17	6	18	6
	3. 7.	25	7	3	7	3	7	3	7	3	7	3	7	11: 8	19	7	3	7	3	7	3	7	3	7	3	7
	4. 8.		4	8	4	8	4	8	4	8	4	8	17: 15		4	8	4	8	4	8	4	8	4	8	4	8
		R							A																	
		1							Päättyi 15:23																	

Kuva 13. Ensimmäinen erä.

3.5. RATKAISEVA 5. ERÄ (Kuva 14)

- Arvonnin jälkeen kirjuri kirjoittaa vasempaan osaan sen joukkueen lyhenteen ja kirjaimen, joka aloittaa hänen vasemmalla puolellaan ja kaikkein oikeanpuoleisimpaan kohtaan (3. osaan) saman joukkueen kirjaimen. Keskelle hän merkitsee kirjurista oikealta aloittavan joukkueen nimen ja vastaavan kirjaimen. Vastaavasti kirjuri merkitsee "Aloituskokoonpanot" riville pelaajien numerot myös 5. erän kolmanteen osaan.
- Sitten kirjuri toimii samalla tavalla kuin 1. erässä käyttäen "ERÄ 5"-ruudukon kahta ensimmäistä osaa.
- Kenttäpuoliskojen vaihto suoritetaan, kun toinen joukkueista on saanut 8. pisteen joko aloituksesta tai vastaanotosta.
- Vaihdettaessa kenttäpuoliskoita 8. pisteen jälkeen kirjuri jatkaa kolmanteen osaan (ERÄ 5:n oikeanpuoleisin ruudukko) ja merkitsee joukkueen ennen puolten vaihtoa saamat pisteet "pysty- / poikkiviivalla". Vastaavasti joukkueen saamattomat pisteet ennen puolten vaihtoa "mitätöidään poikki- / pystyviivalla" vasemmanpuoleisimmassa osassa.
- Tämän joukkueen saavuttama kokonaispistemäärä puolten vaihdon hetkellä merkitään "Pisteet puolten vaihdossa"-ruutuun, joka on ruudukon kolmannen osan ylimmällä rivillä. Vaihdon jälkeen saadut pisteet tulee merkitä "PISTEET"-sarakkeeseen kauimpana oikealla.
- Jos on aloituksen vaihto, joukkueelle, joka saa oikeuden aloittaa, merkitään piste: kirjuri vetää vinoviivan seuraavan pisteen yli "PISTEET"-sarakkeessa ja "pukittaa" aloituskierrösjärjestyksen osoittaman pienen numeron seuraavan syöttäjän sarakkeen kohdassa (3.4.b).
- Jos peli on esim. 14:14, niin erää jatketaan, kunnes joukkue saavuttaa kahden pisteen edun toiseen joukkueeseen.

E RÄ 5	Alkoi 16:51						Joukkue Riento A	PISTEET	Joukkue KemPy B						Päättyi 17:00	PISTEET	Joukkue A	Pisteet puoltenvaihdossa Joukkue (A tai B) 5						PISTEET
	I	II	III	IV	V	VI	I		II	III	IV	V	VI	I			II	III	IV	V	VI			
	5	10	12	11	9	6	12		1	5	9	10	11	5			10	12	11	9	6			
:	2:5	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	2:5	:	:	:	:							
1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6							
2	5	2	5	2	5	9	5	10	14	15	5	8	5	9	11	5	2	5	2	5	2	5		
3	6	3	6	3	6	3	6	3	6	3	6	3	6	3	6	3	6	3	6	3	6	3	6	
:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	

Kuva 14. Viides erä.

3.6. PELAAJAVAIHDOT

Erän aloittaneen pelaajan vaihto (vaihdon merkitsemisen menettelytapa) merkitään seuraavasti:

- Kirjuri tarkistaa, onko kentälle pyrkivä pelaaja merkitty "JOUKKUEET"-osaan sekä sen, että ao. vaihtopelaaja ei ole jo käynyt kentällä.
- Kentälle tulevan pelaajan numero tulee merkitä "Vaihtopelaaja"-ruutuun, joka on kentältä lähtevän pelaajan numeron alapuolella.
- Samaan sarakkeeseen, pelaajavaihdon "Pistetilanne"-kohdan ylempään ruutuun tulee merkitä senhetkinen pistetilanne siten, että vaihdon suorittavan joukkueen pisteet kirjataan ensin, kaksoispisteen vasemmalle puolelle.

Kun vaihtopelaaja vuorostaan vaihdetaan kentältä pois:

- Kirjuri varmistuu, että vaihdettavan pelaajan numero on sama sen numeron kanssa, joka on merkitty kentältä poistuvan pelaajan numeron yläpuolelle. Vaihtopelaajan (ei aloituskokonpanon pelaajan) numero ympyröidään (O) osoitukseksi, ettei häntä voida enää "säännömukaisesti vaihtaa" samassa erässä.
- Joukkueiden siihen asti saadut pisteet merkitään pelaajavaihdon "Pistetilanne"-kohdan alempaan ruutuun.
- Esimerkki: A-joukkueen pelaaja nro 4 vaihdetaan pelaaja nro 10 tilalle, kun pelitilanne oli 2:5. Pelaaja nro 4 vaihdetaan takaisin, kun pelitilanne oli 9:12 ja ympyröidään (O) nro 4. Vaihtoa pyytäneen joukkueen pisteet kirjataan aina kaksoispisteen vasemmalle puolelle.
- Poikkeukselliset pelaajavaihdot merkitään "Huomautukset"-osaan. Kirjuri merkitsee huomautuksen syyn, joukkueen "A" tai "B", joukkueen loukkaantuneen pelaajan numeron, erän sekä pistetilanteen, vaihtoa pyytäneen joukkueen pisteet ensin kirjattuna.

Esimerkki 1:

Jos pelaaja loukkaantuu, eikä säännömukainen vaihto ole mahdollista ao. pelaajan kohdalla, voidaan suorittaa poikkeuksellinen vaihto, joka kirjataan "Huomautukset"-osaan: Loukkaantuminen, A, nro 10, 3. erä, 9-13.

Eräruudukkoon kirjoitetaan loukkaantuneen pelaajan numeron jälkeen "kauttaviiva" (/) ja sen jälkeen tilalle vaihdetun pelaajan numero (Kuva 15).

I	II	III	IV	V	VI
5	10/2	12	11	9	6
	(4)				
:	2:5	:	:	:	:
:	9:12	:	:	:	:

Luetteloinnin tarkistus:	☒	Yleisömäärä:
Huomautukset:	Loukkaantuminen, A, nro 10, 3. erä, 9-13	

Kuva 15. Poikkeuksellisen vaihdon merkintä eräruudukkoon ja "Huomautukset"-osaan.

Esimerkki 2:

Jos Libero loukkaantuu, kirjataan "Huomautukset"-osaan:

Loukkaantuminen, A, Libero nro 13, korvattu nro 7, 3. erä, 12-16.

Mikäli vaihtoja suoritetaan 5. erässä, tulee vasemmalta aloittaneen joukkueen ennen puoltenvaihtoa suorittamat pelaajavaihdot merkitä myös kaikista oikeanpuoleisimpaan ao:n joukkueen osaan (Kuva 14).

3.7. AIKALISÄT

Molempien joukkueiden "PISTEET"-sarakkeen alapuolella on kaksi ruudukkoa, joiden otsikkona on "T" (aikalisä) (Katso kuva 13.):

- Kun joukkueelle myönnetään 1. aikalisä, kirjuri merkitsee ylemmään ruudukkoon joukkueiden sen hetkiset pisteet siten, että aikalisän pyytäneen joukkueen pisteet kirjataan aina kaksoispisteen vasemmalle puolelle. Kun samalle joukkueelle myönnetään 2. aikalisä, kirjuri merkitsee alempaan ruudukkoon joukkueiden siihen asti saadut pisteet.
- Esim. B-joukkue pyysi 1. aikalisänsä, kun pistetilanne oli 1:5 ja toisen aikalisänsä kun pistetilanne oli 15:21, B-joukkueen pisteet ensiksi kirjattuna.
- Mikäli joukkue ei ole käyttänyt pelatussa erässä aikalisää (-siä), käyttämätön (-tömät) aikalisä (-t) -ruudukko jätetään tyhjäksi.

Mikäli 5. erässä vasemmalta aloittanut joukkue ottaa ennen puolten vaihtoa aikalisän (-t), ne merkitään myös kaikista oikeanpuoleisimpaan ao:n joukkueen "T"-ruudukkoon (Kuva 14).

3.8. RIKKEIDEN (RANGAISTUSTEN / VIIVYTYSTEN) MERKITSEMINEN (ottelukohtaisia)

Rangaistukseen johtava käyttäytymisriike:

- Kaikki käyttäytymisrikkeet kirjataan pöytäkirjan vasempaan alaosaan "RANGAISTUKSET"-ruudukkoon.
- Merkitään rangaistun pelaajan numero tai rangaistun henkilön tehtävän mukaiset alkukirjaimet, kuten ne ovat "JOUKKUEET" tai "JOUKKUEEN JOHTO"-osassa (katso 1.13), henkilökohtaisiksi käyttäytymisrikkeiksi vastaaviin ruutuihin.
- Rangaistus "R", poisto erän ajaksi "PE" ja poisto ottelun ajaksi "PO". "A" tai "B" kirjoitetaan osoittamaan rangaistavaa joukkuetta ja erän numero sekä pistetilanne kirjataan rangaistushetkellä, rangaistun joukkueen pisteet ensin (Kuva 16).
- Piste (pisteet), joka (jotka) on saatu pelaajan (tai PV/AV/H/J) rankaisemisesta (sarake "R"), merkitään ympyröimällä (O) piste "PISTEET"-sarakkeessa (Kuva 13).

RANGAISTUKSET						
V	R	PE	PO	A	ERÄ	PISTE-
Varoitus	Rangaistus	Poisto erästä	Poisto ottelusta	TAI B		TILANNE
V				B	1	5 : 10
	PV			B	1	15 : 19
	12			A	3	16 : 17
	V			B	4	8 : 7
						:
						:
						:
						:
						:
						:
						:

RANGAISTUSTEN MERKITSEMINEN: Merkitse vastaava lyhenne (pelaajan No, valmentaja PV, apuvalmentaja AV, huoltaja H, joukkueenjäsen J) tai viivytyksen rankaisussa V asianomaiseen sarakkeeseen ja merkitse joukkue, erä sekä pistetilanne rangaistuksen antamisen hetkellä.

Kuva 16. "RANGAISTUKSET"-ruudukko.

Viivytyksrikkeet:

- Viivytyksrikkeet kirjataan pöytäkirjan vasempaan alaosaan "RANGAISTUKSET"-ruudukkoon.
- Viivytyksvaroitus: merkitään "V" osoittamaan viivytyksvaroitusta "V Varoitus"-sarakeeseen.
- Merkitään "V", osoittamaan viivytyksrangaistusta, "R rangaistus"-sarakeeseen.
- "A tai B" merkitään joukkuesarakkeen kohdalle osoittamaan joukkuetta ja erän numero (1.) sekä pistetilanne ("rangaistavan" joukkueen pisteet ensin) ao. sarakkeiden kohdalle osoittamaan rike(rangaistus)hetkeä.
- Viivytyksrangaistus aiheuttaa pistehäviön. Asianomainen piste ympyröidään (O) "PIS-TEET"-sarakeessa.

IV OTTELUN JÄLKEEN

Jokaisen erän jälkeen ja ottelun lopussa kirjuri merkitsee "Tulokset"-ruudukkoon (Kuva 17):

- 4.1. "ERÄ Kesto"-sarakeeseen asianomaisen eränumeron viereen hän merkitsee sulkuihin erän kestoajan ja "yhteensä"-ruutuun hän merkitsee kaikkien pelattujen erien yhteenlasketun ajan minuutteina.
- 4.2. Kummankin joukkueen "Pisteet"-sarakeeseen hän kirjoittaa asianomaista erää vastaavaan ruutuun kyseisen joukkueen saamat pisteet ja "yhteensä"-ruutuun hän merkitsee kaikkien pelattujen erien pisteiden summan.
- 4.3. "EV"(erävoitot)-sarakeeseen hän kirjoittaa jokaisen pelatun erän kohtaan V-kirjaimen voittaneen joukkueen puolelle. Sitten hän merkitsee kummankin joukkueen voitettujen erien summan ruutuun "yhteensä". Jos joukkue ei voita yhtään erää, "yhteensä"-kohta jätetään tyhjäksi.
- 4.4. "PV"(pelaajavaihdot)-sarakeeseen kirjuri kirjoittaa asianomaista erää vastaavaan ruutuun kyseisen joukkueen pelaajavaihtojen lukumäärän. Ruutuun "yhteensä" hän merkitsee kummankin joukkueen kaikissa pelatuissa erissä suorittamien pelaajavaihtojen summan. Jos joukkue ei ole käyttänyt yhtään pelaajavaihtoa, "yhteensä"-kohta jätetään tyhjäksi.
- 4.5. "T"(aikalisät)-sarakeeseen hän merkitsee asianomaista erää vastaavaan ruutuun kyseiselle joukkueelle myönnettyjen aikalisien lukumäärän. Vastaavaan ruutuun "yhteensä" hän merkitsee kummallekin joukkueelle kaikissa pelatuissa erissä myönnettyjen aikalisien summan. Jos joukkue ei ole käyttänyt yhtään aikalisää, "yhteensä"-kohta jätetään tyhjäksi.

Tulokset										
Joukkue <u>Riento</u> A							B <u>KemPy</u>		Joukkue	
T	P	E	Pis- teet	ERÄ	Kesto	Pis- teet	E	P	V	T
2	1	V	25	1	(23 min)	19				2
2	2	V	25	2	(21 min)	23				2
2	3		22	3	(22 min)	25	V			1
2	6		19	4	(25 min)	25	V			
2	2		11	5	(9 min)	15	V			1
10	14	2	102	Erien kesto 100 min		107	3			6
Ottelu alkoi 15 : 00				Ottelu päättyi 17 : 00			Ottelun kesto 2 t 0 min			
VOITTAJA <u>KemPy</u>				3 - 2						

Kuva 17. "Tulokset"-ruudukko.

- 4.6. Sen jälkeen hän merkitsee ottelun alkamis- ja päättymisajan kahteen vastaavaan ruutuun alapuolelle ja merkitsee ottelun todellisen keston oikeanpuoleisimpaan osaan.
- 4.7. Viimeiselle viivalle hän merkitsee voittajajoukkueen nimen ja kolmen voitettua erää (3) oikealle puolelle hän kirjoittaa joukkueen hävittyjen erien lukumäärän.
- 4.8. Hän kirjaa (tai kirjoittaa päätuomarin luvalla) määräaikaan mennessä jätetyt vastalauseet. Joukkueen kapteeni sanelee tai kirjoittaa vastalauseen "Huomautukset"-osaan.
- 4.9. Lopuksi vastaavaan "HYVÄKSYNNÄT"-osaan suorittavat allekirjoituksen (kuva 18)

- a. kirjuri
- b. joukkueiden kapteenit
- c. verkkotuomari
- d. päätuomari, joka sulkee "Huomautukset"-osan Z ("Zorro")-merkillä
- e. ottelutarkkailija.

Luetteloinnin tarkistus: ☒		Yleisömäärä: 65	
Huomautukset:			
KemPy, nro 12, Mikko Heikkilä ei ole saanut pelaajakorttia.			
<hr/>			
<hr/>			
<hr/>			
<hr/>			
HYVÄKSYNNÄT			
Tuomarit	Nimi	Kortin n:o	Allekirjoitus
1	Petri Pöllänen	I/385	<i>Petri Pöllänen</i>
2	Hannu Saarela	I/283	<i>Hannu Saarela</i>
Kirjuri	Juha Kauppila		<i>Juha Kauppila</i>
Ottelutarkk.	Ari Pietilä		<i>Ari Pietilä</i>
Juha Kyllönen	1	Rajatuomarit	2
	3		4
			Jaakko Ristaniemi
<i>Matti Kauppi</i>	A	Kapteenit	B <i>S. Ristaniemi</i>

Kuva 18. "HYVÄKSYNNÄT"-osa.

V LOPPUKOMMENTIT

RANGAISTUKSET-ruudukon yläpuolella olevien kohtien "Tilastointi ATK:lla" ja "Lehdistötilaisuus" vaihtoehdot "Kyllä" tai "Ei" rastietaan sarjamääräysten mukaisesti.

Ottelupöytäkirja täytetään kotimaan sarjoissa kolmena kappaleena.

Pöytäkirja postitetaan sarjamääräysten mukaisesti. Lentopalloliiton osoite mm. sivulla 6.

Kansainvälisissä otteluissa toimitaan kansainvälisen liiton (FIVB) antamien ohjeiden mukaisesti.